

Knihovna
roku 2025

Knihovna roku 2025 a další knihovnická ocenění

Z dodaných podkladů zpracoval a uspořádal kolektiv autorů:

- Roman Giebisch
- Kateřina Hubertová
- Monika Kratochvílová
- Vít Richter
- Michaela Staňková
- Marie Šedá

ISBN 978-80-7050-833-6 (brožováno)

ISBN 978-80-7050-834-3 (pdf)

Obsah

Úvod	4
I. Knihovna roku 2025.....	7
Kategorie <i>Základní knihovna</i>	8
Nominace	9
Vítěz kategorie <i>Základní knihovna</i>	28
Diplom v kategorii <i>Základní knihovna</i>	30
Kategorie <i>Významný počín v oblasti poskytování veřej. knihov. a infor. služeb</i>	34
Nominace	35
Vítěz kategorie <i>Významný počín v oblasti poskytování veřej. knihov. a infor. služeb</i>	38
Diplom v kategorii <i>Významný počín v oblasti poskytování veřej. knihov. a infor. služeb</i> ..	40
II. Městská knihovna roku	44
Nominace	44
1. místo.....	45
2. místo.....	47
3. místo.....	49
Zvláštní ocenění	51
III. Soutěž MARK.....	55
Vítězové v krajích.....	56
Celostátní vítěz	57
IV. Cena českých knihovníků	60
V. Medaile Zdeňka Václava Tobolky	72
Kategorie <i>Významný přínos k rozvoji českého knihovnictví</i>	73
Kategorie <i>Celoživotní práce v českém knihovnictví</i>	76
Speciální ocenění	77
Držitelé ocenění.....	79

Úvod

Vážené knihovnice, vážení knihovníci, dámy a pánové,

je mi velkou ctí, že mohu i letos oslovit všechny, kdo svou každodenní prací a nasazením dávají knihovnám jejich jedinečný význam. Tato publikace je poctou vám všem – těm, kdo uchovávají, rozvíjejí a předávají hodnoty, na nichž stojí naše kultura i vzdělanost.

Knihovny jsou dnes více než kdy dřív místem setkávání, sdílení a inspirace. Jsou prostorem, kde se potkává minulost s budoucností – kde se vedle tradiční knihy uplatňuje digitální svět, ale stále zůstává přítomné lidské slovo, rozhovor, komunita. Knihovny dokazují, že i v době umělé inteligence a nekonečného toku informací má lidská zkušenost, příběh a osobní kontakt nenahraditelné místo.

Knihovníci a knihovnice pomáhají lidem zorientovat se v proměnlivém světě, otevírají cestu k poznání a podporují schopnost kritického myšlení. Vytvářejí prostředí, v němž se lidé cítí vítáni – a kde se vzdělávání, kultura i společenský život přirozeně propojují.

Jsem hrdý na to, že Česká republika má tak hustou a živou síť knihoven, a že v nich pracují lidé s hlubokým porozuměním pro jejich poslání. Vaše práce je nenápadná, ale nesmírně významná. Pomáhá utvářet naši společnost – kultivovanou, otevřenou a informovanou.

Děkuji vám všem za to, co pro nás všechny děláte. Ať je toto ocenění výrazem uznání i poděkování za vaši trpělivost, profesionalitu a oddanost.

Mgr. Martin Baxa
ministr kultury

I

Cena Ministerstva kultury ČR

Knihovna roku 2025

První ročník soutěže o nejlepší veřejnou knihovnu v České republice vyhlásil v roce 2000 Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP) ve spolupráci se Spolkem pro obnovu venkova¹. V téže roce bylo hodnocení knihovny poprvé zařazeno mezi kritéria hodnocení v soutěži Vesnice roku². Od roku 2003 je vyhlášovatelem soutěže Ministerstvo kultury České republiky.

Cena je udělována jako ohodnocení dlouhodobých zásluh o rozvoj knihovnictví v obcích nebo mimořádného přínosu k rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb. Ocenění vychází z nařízení vlády č. 5/2003 Sb.

Cena Knihovna roku se uděluje ve dvou kategoriích:

*Základní
knihovna*

*Významný počín
v oblasti poskytování
veřejných knihovnických
a informačních služeb*

Pro výběr a posouzení návrhů na udělení ceny Knihovna roku jsou ustaveny dvě poroty: pro kategorii „základní knihovna“ a pro kategorii „významný počín v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“.

Porota ke kategorii „základní knihovna“ fyzicky navštěvuje nominované knihovny a hodnotí je dle výkonnostních kritérií. Porota ke kategorii „významný počín v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“ hodnotí nominace na svém zasedání.

Cena Knihovna roku v číslech

V letech 2010–2025 bylo v kategorii A uděleno 26 hlavních cen a 46 zvláštních ocenění a diplomů, přičemž v roce 2008 nebyla hlavní cena udělena. V kategorii B bylo uděleno 22 hlavních cen a 23 diplomů.

1 Dostupné z: <https://www.spovcr.cz/>

2 Dostupné z: <https://www.vesniceroku.cz/>

Kategorie

Základní knihovna

Soutěž Knihovna roku v kategorii „základní knihovna“ navazuje na celostátní soutěž Vesnice roku, kterou vyhlašuje Spolek pro obnovu venkova. Ostatní zapojené subjekty včetně Svazu knihovníků a informačních pracovníků jsou v roli partnerů soutěže. Spolek pro obnovu venkova České republiky tak zajišťuje veškeré organizační záležitosti spojené s realizací soutěže.

Dle podmínek soutěže Vesnice roku se mohou přihlásit obce vesnického charakteru (včetně statutu města a městyse); je však určena především knihovnám v malých obcích. Předpokládá se již osvědčená návaznost na úspěšné umístění v soutěži Vesnice roku.

Členové hodnotící komise v roce 2025

Mgr. Kamila Šeligová

Městská knihovna
T. G. Masaryka Šumperk

Mgr. Lenka Dostálová

Moravská zemská knihovna
v Brně

PhDr. Michaela Staňková

Krajská vědecká knihovna
v Liberci

Mgr. Lukáš Viktořík

Knihovna Kutná Hora

Alena Wachtlová

Místní veřejná knihovna
v Praze-Dolních Chabrech

Nominace

- Obecní knihovna Chlumany, Jihočeský kraj
- Obecní knihovna Mokrá, Jihomoravský kraj
- Místní knihovna ve Svatavě, Karlovarský kraj
- Místní knihovna Senožaty, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna ve Studnici, Královéhradecký kraj
- Obecní knihovna v Chuchelně, Liberecký kraj
- Knihovna Bohumila Pavloka, Řepiště, Moravskoslezský kraj
- Obecní knihovna ve Vrbátkách, Olomoucký kraj
- Místní knihovna Zruč-Senec, Plzeňský kraj
- Obecní knihovna Kostomlaty nad Labem, Středočeský kraj
- Místní knihovna Cítoliby, Ústecký kraj
- Místní knihovna ve Vidči, Zlínský kraj

Hlavní město Praha a Pardubický kraj v roce 2025 na toto ocenění nenominovaly žádnou knihovnu.

Obecní knihovna Chlumany

Jihočeský kraj

Knihovnice: Milada Bošková

Evidenční číslo knihovny: 3193

Obecní knihovna Chlumany se nachází v rekonstruovaných prostorách obecního úřadu a svou pestrou činností výrazně přesahuje běžný rámec malých venkovských knihoven. Dlouhodobě se řadí mezi nejaktivnější knihovny regionu jak počtem čtenářů a výpůjček, tak i nabídkou kulturních aktivit. V soutěži Vesnice roku 2025 získala diplom Vesnická knihovna Jihočeského kraje, což potvrzuje její výjimečné postavení i význam pro místní komunitu.

Malá knihovna s velkým srdcem, kterou vede již více jak čtyřicet let knihovnice Milada Bošková, pořádá besedy, autorská čtení, Noc s Andersenem i nejrůznější komunitní akce. Díky dlouholeté úzké spolupráci s vedením obce se daří činnost knihovny neustále posouvat dopředu. Milada Bošková je inspirativní osobností, která se stále vzdělává, navštěvuje knihovny v Česku i zahraničí a aktivně se zapojuje do života obce.

Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 379
- Počet čtenářů celkem: 75
- Počet návštěvníků celkem: 488
- Počet výpůjček: 1 106
- Velikost knihovního fondu: 1 055

Kontakty

- boskovaknihovna@seznam.cz

Místní knihovna ve Svatavě

Karlovarský kraj

Knihovnice: Simona Martínková

Evidenční číslo knihovny: 843

Knihovna se pod vedením Simony Martínkové během krátké doby proměnila v oblíbené a aktivní místo obce. Díky jejímu nadšení, energii a inovativnímu přístupu získala knihovna moderní a atraktivní podobu nejen fyzicky, ale i v digitálním prostoru. Prezentace na webu i sociálních sítích dokládají, že se v knihovně stále něco děje. Nasazení paní knihovnice, její kreativita a schopnost spojovat komunitu činí z knihovny inspirativní příklad pro další malé knihovny v České republice. Význam této práce byl oceněn diplomem Vesnická knihovna Karlovarského kraje roku 2025.

Program knihovny je pestrý a zaměřený na široké spektrum věkových skupin uživatelů. Nabízí tvůrčí dílny, literární přespávačky, promítání filmů, poznávací vycházky, příměstské tábory, slam poetry večery, ale i kvízy a besedy. Spolupracuje jak se základní a mateřskou školou, tak se seniory prostřednictvím Akademie třetího věku. Podporuje také mladé rodiny při pravidelných setkáváních maminek s dětmi. Knihovna má silnou podporu svého zřizovatele.

Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 1 658
- Počet čtenářů celkem: 63
- Počet návštěvníků celkem: 1 282
- Počet výpůjček: 1 038
- Velikost knihovního fondu: 4 415

Kontakty

- knihovna@mestyssvatava.cz

Obecní knihovna ve Studnici

Královéhradecký kraj

Knihovnice: Miloslava Koncošová

Evidenční číslo knihovny: 2461

Obecní knihovna ve Studnici je ukázkovým příkladem moderní venkovské knihovny, která přirozeně propojuje vzdělávání, komunitní život a kulturu. Nachází se ve zrekonstruované historické budově v centru obce, kde sídlí i obecní úřad a mateřské centrum. V roce 2023 prošla knihovna výraznou proměnou interiéru, díky níž vzniklo moderní, přívětivé a inspirativní prostředí pro všechny generace.

Za dynamickým rozvojem knihovny stojí Miloslava Koncošová. Jako vychovatelka a asistentka v místní škole má přirozeně blízko k dětem, pro něž připravuje bohatý program, například besedy, čtenářské dílny, venkovní akce či slavnostní pasování prvňáčků. Knihovna se pravidelně zapojuje do projektů, jako jsou Noc s Andersenem, Bookstart nebo Knížka pro prvňáčka a zároveň flexibilně reaguje na potřeby čtenářů, včetně zajišťování žádaných knih z jiných knihoven.

Osobní nasazení paní knihovnice společně s podporou obce proměnily knihovnu v přirozené místo setkávání a kultury v obci.

Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 76
- Počet čtenářů celkem: 120
- Počet návštěvníků celkem: 2 101
- Počet výpůjček: 1 449
- Velikost knihovního fondu: 534

Kontakty

- studniceknihovna@gmail.com

Obecní knihovna v Chuchelně

Liberecký kraj

Knihovnice: Veronika Coufalová

Evidenční číslo knihovny: 2388

Obecní knihovna v Chuchelně dokazuje, že i malá knihovna může hrát velkou roli v životě obce. Pod vedením knihovnice Veroniky Coufalové se proměnila v prostor setkávání a trávení volného času. Nabízí pestrý program pro všechny generace od Mateřského klubíku a výuky angličtiny pro nejmenší, přes autorská čtení, tematické besedy, až po promítání filmů, workshopy a výstavy.

Knihovna úzce spolupracuje s místní základní i mateřskou školou, dětem otevírá svět knih a zapojuje je do veřejného dění. Je místem, kde se scházejí spolky, pořádají se vzdělávací akce a kulturní večery. Přátelská atmosféra s možností občerstvení dělá z knihovny prostor, kam se lidé rádi vrací.

Technické zázemí knihovny je na vysoké úrovni: nechybí projekční technika, návrhový box na knihy, online katalog ani pravidelná komunikace na Facebooku. Zázemí a stabilitu knihovně poskytuje aktivní podpora obce.

Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 994
- Počet čtenářů celkem: 36
- Počet návštěvníků celkem: 550
- Počet výpůjček: 424
- Velikost knihovního fondu: 1 616

Kontakty

- knihovna@chuchelna.cz

Knihovna Bohumila Pavloka, Řepiště

Moravskoslezský kraj

Knihovnice: Marika Zajíčková, Markéta Bradáčová

Evidenční číslo knihovny: 108

Knihovna Bohumila Pavloka v Řepištích vstoupila v roce 2024 do další etapy. Změnila svůj název a zároveň zahájila provoz v moderních prostorách základní školy. Nová knihovna nabízí bezbariérový přístup, technické zázemí, příjemné prostředí i úzké spojení se školním a obecním životem. Obě knihovnice dokázaly navázat spojení mezi dětmi, seniory i širokou veřejností. Oceněním jejich práce je získání diplomu Vesnická knihovna Moravskoslezského kraje v soutěži Vesnice roku 2025.

Díky přímému napojení na školu se děti mohou do knihovny vydat v přezůvkách, pravidelně zde probíhají čtenářské lekce, Poledníček pro mateřskou školu, rukodělné dílny i tematické exkurze. Využívány jsou metody RWCT neboli Čtením a psaním ke kritickému myšlení a důraz je kladen na motivaci ke čtení.

Knihovna nabízí také společenské hry, audioknihy, výměnné fondy či lekotéku. Účastní se řady celostátních projektů. Večerní přednášky, virtuální Univerzita třetího věku nebo komunitní aktivity v rámci obecních slavností činí z knihovny důležité kulturní centrum. Knihovna díky práci obou knihovnic, rozmanité nabídce aktivit a otevřenému prostředí působí jako živé, přívětivé a přirozeně komunitní místo.

Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 1 943
- Počet čtenářů celkem: 181
- Počet návštěvníků celkem: 3 088
- Počet výpůjček: 7 516
- Velikost knihovního fondu: 8 930

Kontakty

- knihovna.repiste@atlas.cz

Místní knihovna Zruč-Senec

Plzeňský kraj

Knihovníci: Bc. Kateřina Habadová, Mgr. Pavel Zmátlo

Evidenční číslo knihovny: 820

Místní knihovna Zruč-Senec představuje výjimečný příklad moderní knihovny. V obci eviduje 577 registrovaných čtenářů, z nichž více než třetinu tvoří děti a mládež. Knihovna nabízí příjemné a inspirativní prostředí s bohatým fondem, který je každoročně výrazně obměňován. Čtenářům i návštěvníkům je k dispozici nejen literatura, ale také audioknihy, společenské hry i e-knihy. Pro snadné vracení knih mohou čtenáři využít návratový box.

Díky dvojici energických knihovníků se knihovna stala zajímavým kulturním a komunitním centrem obce. Knihovníci se věnují nejmenším dětem v rámci projektu Bookstart – S knížkou do života, pořádají čtenářské lekce, divadélka, tvořivé dílny i pasování prvňáčků na čtenáře. Dospělým nabízejí inspirativní besedy se známými osobnostmi, workshopy, přednášky a kurzy trénování paměti. Knihovna je aktivní i online, tvoří atraktivní profily na sociálních sítích, kde informuje, baví a sdílí radost ze čtení i setkávání. V otevřené knihovně s duší je vítán každý od batolat po seniory.

Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 3 435
- Počet čtenářů celkem: 577
- Počet návštěvníků celkem: 15 788
- Počet výpůjček: 28 051
- Velikost knihovního fondu: 21 270

Kontakty

- knihovna.zruc@seznam.cz

Obecní knihovna Kostomlaty nad Labem

Středočeský kraj

Knihovnice: Libuše Břeňová

Evidenční číslo knihovny: 1942

Knihovna Kostomlaty je od roku 2010 součástí komunitního centra Klub Kamarád. I s omezenou otevírací dobou nabízí pestrý program a silné zapojení do komunitního života. Po rekonstrukci v roce 2023 se prostor proměnil v místo pro děti i dospělé, s čtecím koutkem, loutkovým divadlem i přívětivým zázemím pro dílny a setkávání. Její význam a přínos ocenila odborná porota soutěže Vesnice roku 2025, která jí udělila diplom Vesnická knihovna Středočeského kraje.

Knihovna je plně automatizovaná s bohatým knihovním fondem, pravidelně doplňovaným díky spolupráci s Knihovnou v Kutné Hoře. Přípravuje zavedení půjčování e-knih a e-audioknih i zapojení do projektu Bookstart – S knížkou do života.

Pod vedením Libuše Břeňové se zde konají pravidelná předčítání, besedy, promítání, setkání krajčářek, deskohraní, tematické workshopy i sousedská posezení. Knihovna úzce spolupracuje se školou a školkou, zapojuje se do projektů Noc s Andersenem či Knížka pro prvňáčka a nabízí i vzdělávací a ekologické aktivity – např. Semínkovnu či Remobil. Knihovna v Kostomlatech je místem, kde se setkávají generace, rozvíjí kreativita a posiluje vztah ke čtení i sobě navzájem.

Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 1 901
- Počet čtenářů celkem: 87
- Počet návštěvníků celkem: 1 512
- Počet výpůjček: 1 260
- Velikost knihovního fondu: 4 311

Kontakty

- info@kostomlaty-knihovna.cz

Místní knihovna Cítoliby

Ústecký kraj

Knihovnice: Růžena Horáková

Evidenční číslo knihovny: 2367

Místní knihovna Cítoliby dokazuje, že i menší knihovna může sehrávat zásadní roli v kulturním a vzdělávacím životě obce za podpory zřizovatele a vedení zkušené knihovnice. Knihovna se proměnila v otevřený prostor pro setkávání, sdílení a rozvoj komunity. Za svou aktivní činnost a pestrou nabídku programů získala v soutěži Vesnice roku 2025 diplom Vesnická knihovna Ústeckého kraje.

Pro čtenáře je k dispozici moderní knihovní fond, tematické besedy, čtenářské dílny i tvořivé aktivity. Ve spolupráci s místní školou, spolky a kulturní komisí knihovna pravidelně připravuje akce – Březen – měsíc čtenářů, Noc literatury či Pasování na čtenáře. Důležitým partnerem knihovny je Městys Cítoliby, který dlouhodobě zajišťuje stabilní zázemí, podporuje kulturní projekty a investuje do rozvoje knihovního fondu. Knihovna využívá služeb regionální knihovny v Lounech, čímž rozšiřuje nabídku titulů o aktuální beletrii i odbornou literaturu.

Díky spojení profesionálního přístupu, místních vazeb a aktivní podpory obce se knihovna Cítoliby stala inspirací pro další komunitní knihovny.

Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 1 112
- Počet čtenářů celkem: 59
- Počet návštěvníků celkem: 1 341
- Počet výpůjček: 1 259
- Velikost knihovního fondu: 3 516

Kontakty

- knihovna@obec-citoliby.cz

Místní knihovna ve Vidči

Zlínský kraj

Knihovnice: Božena Zajícová

Evidenční číslo knihovny: 278

Místní knihovna ve Vidči se řadí mezi nejaktivnější neprofesionální knihovny Zlínského kraje a představuje příklad moderní komunitní knihovny, která přirozeně spojuje tradici s inovací. Nabízí atraktivní, bezbariérové a plně automatizované prostředí, které slouží nejen k půjčování knih, ale především jako živý prostor pro vzdělávání, kulturu a setkávání všech generací. Ročně zde probíhá více než 150 akcí od projektu Bookstart – S knížkou do života, přes jazykové kurzy, výstavy až po tematické besedy a programy pro děti i seniory.

Interiérové propojení s ekoškolkou umožňuje pravidelné aktivity na podporu čtenářské gramotnosti a také vzájemné zápůjčky edukativních pomůcek. Velkým přínosem je přilehlá zahrada, kterou knihovna využívá pro venkovní akce a relaxaci. Jednou ze zajímavých atrakcí pro děti je strom Pohádkovník.

Díky Boženě Zajícové a její úzké spolupráci s místní školou a mateřskou školou se knihovna stala přirozenou součástí života obce. Aktivně komunikuje se svými uživateli prostřednictvím obecního zpravodaje i sociálních sítí. Podpora zřizovatele pak umožňuje knihovně dále růst a rozvíjet služby, které odpovídají aktuálním potřebám obyvatel Vidče.

Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 1 795
- Počet čtenářů celkem: 372
- Počet návštěvníků celkem: 7 660
- Počet výpůjček: 20 420
- Velikost knihovního fondu: 6 490

Kontakty

- knihovna@vidce.cz

Vítěz kategorie *Základní knihovna*

Obecní knihovna Mokrá

Jihomoravský kraj

Knihovnice: Ivana Brzobohatá

Evidenční číslo knihovny: 5262

Obecní knihovna Mokrá-Horákov aktivně zapojuje veřejnost do dění obce a je místem setkávání, vzdělávání a inspirace. Pravidelně pořádá přednášky, besedy se známými osobnostmi, výstavy, tematické zájezdy i kulturní akce ve spolupráci s místními spolky. Účastní se projektů Bookstart, Jižní Morava čte, Týden knihoven či Noc s Andersenem a připravuje programy pro děti i dospělé. Významná je také její role při vítání občánků, která probíhají symbolicky v prostorách knihovny. Za svou činnost získala v soutěži Vesnice roku 2025 diplom Vesnická knihovna Jihomoravského kraje.

Více než desetileté působení knihovnice Ivany Brzobohaté je spojeno s mimořádným osobním nasazením. Je zastupitelkou obce, členkou kulturní komise, kronikářkou a spolu s aktivním zřizovatelem se podílí na koncepci i strategii rozvoje obce. Její zásluhou knihovna poskytuje zázemí pro sociální a právní poradenství a stává se přirozeným centrem komunitního života.

Knihovna pracuje také s cíli udržitelného rozvoje – na budově je instalována fotovoltaika, podporuje fair-trade, charitativní i potravinové sbírky. Díky silné podpoře obce a nadšení knihovnice je jedním z důležitých pilířů místní kulturní identity i živým komunitním prostorem s přesahem do budoucnosti.

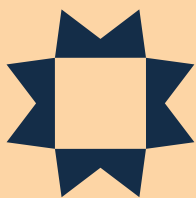
Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 2 962
- Počet čtenářů celkem: 388
- Počet návštěvníků celkem: 8 285
- Počet výpůjček: 10 632
- Velikost knihovního fondu: 13 849

Kontakty

- knihovna@mokra-horakov.cz

Diplom v kategorii *Základní knihovna*

Obecní knihovna ve Vrbátkách

Olomoucký kraj

Knihovnice: Mgr. Zuzana Stolariková

Evidenční číslo knihovny: 2995

V roce 2021 převzala Zuzana Stolariková knihovnu s pouhými 23 čtenáři. Díky její energii a nápadům se knihovna proměnila v místo, kam lidé rádi přicházejí bez ohledu na věk. Dnes nabízí řadu kulturních, vzdělávacích i komunitních akcí a v soutěži Vesnice roku 2025 získala diplom Vesnická knihovna Olomouckého kraje. Rekonstrukce prostor v roce 2023 přinesla zásadní změny v poskytovaných službách a otevřela knihovně nové možnosti.

Knihovnice organizuje besedy se spisovateli a odborníky, cestovatelské večery, soutěžní stezky, divadelní představení, výlety i noční přespávání dětí. Připravuje programy pro mateřskou a základní školu, pomáhá při výběru literatury a založila čtenářský kroužek pro děti. Aktivně spolupracuje s pedagogy, Centrem volného času i klubem seniorů. Díky jejímu osobnímu nasazení se podařilo obnovit fond, rozšířit výpůjční dobu a výrazně zvýšit počet čtenářů. Ačkoliv je původně učitelkou, systematicky se vzdělává v knihovnictví a účastní se kurzů Vědecké knihovny v Olomouci. Nabyté znalosti přenáší do úspěšné práce, která dělá z knihovny důležité kulturní a komunitní centrum obce.

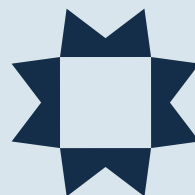
Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 1 108
- Počet čtenářů celkem: 83
- Počet návštěvníků celkem: 714
- Počet výpůjček: 2 485
- Velikost knihovního fondu: 3 209

Kontakty

kultura@vrbatky.cz

Diplom v kategorii *Základní knihovna*

Místní knihovna Senožaty

Kraj Vysočina

Knihovnice: Mgr. et Mgr. Eva Jurečková

Evidenční číslo knihovny: 2317

Knihovna Senožaty sídlí od roku 2021 v moderních prostorách, které slouží nejen k půjčování knih, ale také jako živé kulturní a komunitní centrum. Nabízí pestrý fond i netradiční dokumenty, pořádá čtenářské kluby, přednášky, besedy, workshopy či tematické večery. Program zahrnuje akce o historii, osobním rozvoji, rodičovství nebo kaligrafii, pro děti pak Knihojungle, promítání pohádek, tvořivé dílny i divadla. Za svou činnost získala v soutěži Vesnice roku 2025 diplom Vesnická knihovna Kraje Vysočina.

Knihovnice Eva Jurečková iniciovala modernizaci knihovny, díky níž výrazně vzrostl počet uživatelů i návštěvníků. Knihovna se tak stala příkladem dobré praxe pro menší obce. Systematicky pracuje s fondem, pořádá koncerty, divadelní zájezdy i vědomostní kvízy a přednášky podporující historickou identitu obce. Významná je i spolupráce se Společností pro rozvoj Humpolecka.

Knihovnice svým přístupem vytváří přátelskou atmosféru a propojuje generace. Je motorem kulturního dění v obci, zve inspirativní hosty, organizuje letní tábory, výstavy a zapojuje se do projektů jako Pročtené léto. Knihovna je tak jedním z klíčových pilířů komunitního a kulturního života v Senožatech.

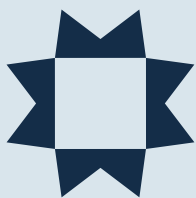
Statistické ukazatele za rok 2024

- Počet obyvatel: 871
- Počet čtenářů celkem: 82
- Počet návštěvníků celkem: 1 079
- Počet výpůjček: 1 372
- Velikost knihovního fondu: 2 104

Kontakty

- knihovna@senozaty.cz

Kategorie

Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

Cena Knihovna roku v kategorii významný počin se uděluje fyzické osobě nebo provozovateli knihovny za mimořádný přínos k rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb.

Udělením ceny se otevírá prostor pro zviditelnění široké škály projektů: přes digitalizační a výzkumné projekty, databáze, komunitní aktivity, podporu regionálních tradic či využití nejmodernějších technologií při provozu knihoven. Mnohá lokální řešení mají nadregionální i mezinárodní přesah a jsou inspirací pro ostatní knihovny.

Členové hodnotící komise v roce 2025

Mgr. Roman Giebisch, Ph.D.

Národní knihovna
České republiky

Mgr. Marta Bauerová

Městská knihovna
ve Svitavách

Ing. Jarmila Dvořáčková

Ostravská univerzita, Univerzitní
knihovna Ostravské univerzity

**Mgr. et Mgr. Monika
Kratochvílová**

Moravská zemská knihovna
v Brně

Mgr. Iveta Mátlová

Slovácké muzeum
v Uherském Hradišti

Mgr. Petr Souček

Národní technické muzeum

Ing. Radomíra Kodetová

Krajská knihovna v Pardubicích

Nominace

Městská knihovna v Praze

Hlavní město Praha

Městská knihovna v Praze v rámci celonárodního tématu Mediální gramotnost v knihovnách 2023–2024 spolupracovala se studentským týmem z oboru Studia nových médií Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK na vytvoření nízkoprahové aktivity v oblasti mediální gramotnosti, kterou by mohly využít knihovny napříč Českou republikou. Ze spolupráce na projektu vyšel komplexní výstup v podobě deskové hry Dreamlike. Tu se podařilo zrealizovat také jako online hru a péčí Městské knihovny v Praze vyšla rovněž ve formě interaktivní e-knihy.

Hra je určena starším dětem, dospívajícím a dospělým a její velkou výhodou je také multifunkčnost. Je možné ji hrát v jednom či dvou hráčích, ale také ve větší skupině. To nabízí příležitost pro sociální kontakt, angažovanou diskuzi a čtení nahlas s cílem zprostředkovat příběh a zaujmout posluchače.

Městská knihovna v Rosicích

Jihomoravský kraj

Městská knihovna se ve spolupráci se společností Team Library aktivně podílela na vývoji a pilotním ověření nové digitální služby s názvem Portál čtenáře. Tento nástroj přináší inovativní, otevřený a efektivní způsob komunikace mezi knihovníky a čtenáři v oblasti budování knihovního fondu. Portál umístěný na webu knihovny má tři části – doporučit ke koupi, novinky v knihovně a tituly na cestě; ty vzbudily nevídaný zájem. Nově podávané návrhy prostřednictvím portálu si rychle našly oblibu.

Čtenáři mohou prostřednictvím portálu vybírat knihy de facto z celého knižního trhu – mají přístup k databázi více než 600 000 titulů a zároveň vidí, které knihy již knihovna zakoupila. Tento nástroj byl čtenáři přijat s velkým nadšením a byl okamžitě aktivně využíván. Vznikla tak efektivní a přehledná platforma, která přináší výhody všem zúčastněným stranám.

Městská knihovna v Rosicích

Jihomoravský kraj

Knihovna v Rosicích byla iniciátorem zavedení digitálních čtenářských průkazek v knihovním systému Tritius. Cílem bylo, aby čtenáři měli možnost využívat své průkazky i v digitální podobě – nejen kvůli praktičnosti, ale také s cílem zlepšit uživatelskou zkušenost a přiblížit se moderním technologickým standardům. Impuls, tlak i potřeba vycházející z knihovny v Rosicích přiměla vývojářskou firmu k tomu, aby se zavedením této služby začala intenzivně zabývat.

Digitální průkazky jsou u čtenářů pozitivně přijímány – boduje především pohodlnost, moderní vzhled i možnost mít vše v mobilním zařízení. Pro řadu uživatelů se průkazka stala malým gadgetem, kterým se rádi chlubí svému okolí — často s poznámkou, že jejich knihovna jde s dobou. Právě tato zpětná vazba potvrzuje, že změna nebyla jen technická, ale především je vnímána jako pozitivní a viditelná inovace ze strany veřejnosti.

Moravská zemská knihovna v Brně

Jihomoravský kraj

Den samizdatu, který byl v České republice poprvé vyhlášen 12. 10. 2024, podpořila Moravská zemská knihovna v Brně výstavním počinem Brněnský samizdat: svobodné časopisy v nesvobodné době, který doprovázel stejnojmenný katalog k výstavě. Ta představila osm brněnských časopisů z osmdesátých let (Box, Bych, Ha!, Host, Revue 88, Střední Evropa – brněnská verze, Sursum, To). Jednotlivé tituly zastupovaly dobově a místně příznačné profily: literární, kulturně-politický, katolický, studentský a výtvarný. Spolu s časopisy se na výstavě objevily také výrobní nástroje, fotografie, videozáznamy a hudba, přičemž všechny exponáty byly originály a pocházely z osobních archivů aktérů – samizdatových vydavatelů, redaktorů a autorů.

Cílem výstavy bylo připomenout nesvobodné podmínky v době pozdního socialismu nejen v oblasti médií, ale napříč celou společností a současně poukázat na odvahu a statečnost představitelů samizdatu, jejich nezdolné přesvědčení a odhodlání stavět se všemi možnými prostředky proti potlačování demokracie ve společnosti.

Obecní knihovna Hukvaldy

Moravskoslezský kraj

Obecní knihovna Hukvaldy se přestěhovala do objektu Hukvaldského dvora, který byl zpřístupněn díky odvážné a jedinečné rekonstrukci. Prostory knihovny vytvářejí oázu kultury v srdci Hukvald, kde knihovna pod vedením Markéty Kološové může realizovat velkou šíři aktivit nejen pro občany obce, ale také pro návštěvníky této atraktivní lokality. Knihovna je místem pestré škály neotřelých, zážitkových a jedinečných pořadů pro všechny cílové skupiny návštěvníků. Obec je významným turistickým centrem regionu a je známá jako rodiště Leoše Janáčka. Pozornost je věnována nejen obyvatelům obce, ale také návštěvníkům této významné lokality.

Do řady aktivit je zapojena jak obec, tak i mnozí partneři, se kterými knihovna udržuje mnohaletou spolupráci.

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně

Zlínský kraj

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně vytvořila e-learningový kurz Minimum obecního knihovníka, který významně přispívá k profesionalizaci a vzdělávání pracovníků obecních knihoven v České republice. Tento projekt představuje důležitý krok v naplňování Koncepce celoživotního vzdělávání pracovníků knihoven 2022–2027 a přináší moderní, flexibilní a přístupný způsob odborné přípravy pracovníků v nejmenších obcích.

Výjimečnou hodnotou projektu je nejen jeho široká využitelnost (pro nové i dlouhodobě působící pracovníky knihoven), ale i flexibilní forma studia, která respektuje časové možnosti neprofesionálních knihovníků. Každý z deseti modulů obsahuje výukové texty, příklady dobré praxe, výuková videa a interaktivní obsah. Projekt Minimum obecního knihovníka představuje inovativní, efektivní a udržitelný model vzdělávání, který zvyšuje kvalitu služeb veřejných knihoven v celé ČR.

Vítěz kategorie

Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

Ing. Aleš Brožek a kol.

za mimořádnou aktivitu na rozvoji Slovníku českých knihovníků

Slovník českých knihovníků (SČK) je databáze, která shromažďuje a zpřístupňuje informace o osobnostech českého knihovnictví, a to jak historických, tak i současných. Zahrnuje knihovníky, pedagogy, informační specialisty, vědecko-výzkumné pracovníky a představitele knihovnických spolků, kteří významně přispěli k rozvoji knihovnictví a informační vědy v Česku.

Ing. Aleš Brožek se do spolupráce na SČK zapojil v roce 2019. Od počátku využíval plnotextové vyhledávání v digitálních knihovnách Kramerius, později začal vyhledávat faktografické údaje o knihovnicích v mnoha (i soukromých) archivech. Dostal se tak nejen k nepublikovaným materiálům, ale dokázal z nich sestavit ročně cca 300 medailonů. Od konce roku 2015 je báze SČK obohacována o fotografie knihovníků a v současnosti jsou fotografie u více jak tisícovky medailonů.

SČK je kolektivní dílo, na kterém spolupracovaly desítky pracovníků. Garantem správy SČK byla v letech 2014–2020 Ing. Dana Smetanová, v současnosti zajišťuje správu databáze PhDr. Marie Šedá. V roce 2024 proběhla úspěšná migrace dat Alephu do Wikibase zásluhou PhDr. Lindy Jansové, Ph.D. Od listopadu 2023 je databáze přístupná jako otevřená data.

Diplom v kategorii

Významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

Středočeská vědecká knihovna v Kladně

Středočeský kraj

Koncepční proměna odborného časopisu Čtenář

Oborový knihovnický časopis Čtenář se na počátku roku 2025 představil v novém pojetí, které přineslo změnu periodicity, zvětšení formátu a celobarevný tisk, kvalitní grafiku, nové rubriky a otevřený styl odborné komunikace. Zároveň byl spuštěn nový, uživatelsky atraktivní web. Postupně se rovněž proměňuje obsahová koncepce, kdy aktuality oboru jsou prezentovány na webu a jsou široce dostupné celé knihovnické obci, zatímco tištěný dvouměsíčník přináší zásadní, nadčasová oborová témata. Do spektra formátů, s nimiž Čtenář pracuje, se zařadily rovněž podcasty a videa.

Uvedené změny podporují proměnu Čtenáře v moderní oborovou platformou, která slouží jako zdroj inspirace a ověřených informací a zároveň je dostatečně reprezentativní, aby obor podporovala navenek a plnila pro české knihovnictví důležitou advokační úlohu.

Středočeská vědecká knihovna v Kladně jako vydavatel časopisu zaslouží ocenění nejen za iniciaci, vývoj a realizaci nové koncepce, ale rovněž za ekonomickou stránku transformace.

II

Městská knihovna roku

Soutěž Městská knihovna roku vyhlašuje od roku 2010 Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky (SKIP) a od roku 2015 ji zaštiťuje Svaz měst a obcí České republiky.

Cílem soutěže je ocenit knihovny na území České republiky, které jsou provozovány nebo zřizovány městy, a motivovat je k rozšíření a zkvalitnění poskytovaných knihovnických a informačních služeb.

Za každý kraj je nominována jedna knihovna, kterou vybírá regionální výbor SKIP ve spolupráci s metodiky krajských knihoven. Hodnoceny jsou dvě nejvýznamnější akce/počiny uspořádané knihovnou v uplynulém roce, na to navazuje hodnocení činnosti knihovny metodou benchmarkingu. Deset nejlépe hodnocených knihoven je navštíveno hodnotitelskou komisí a hodnoceno podle bodovacího dotazníku dle přizpůsobených pravidel mystery shoppingu.

Cena Městská knihovna roku v číslech

Od roku 2010 do roku 2025 bylo uděleno 16 hlavních cen, 12 ocenění za 2. a 3. místo a dvě zvláštní ceny.

Členové hodnotící komise v roce 2025

PhDr. Vít Richter
Národní knihovna ČR

Mgr. Jan Červinka
Městská knihovna v Nymburce

Bc. Kateřina Hubertová
Knihovna města Hradce Králové

PhDr. Marie Šedá
Národní knihovna ČR

Nominace

- Městská knihovna ve Velešíně, Jihočeský kraj
- Městská knihovna Hodonín, Jihomoravský kraj
- Městská knihovna Nové Město nad Metují, Královéhradecký kraj
- Městská knihovna Doksy, Liberecký kraj
- Městská knihovna Bílovec, Moravskoslezský kraj
- Městská knihovna Spálené Poříčí, Plzeňský kraj
- Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích, Ústecký kraj
- Knihovna Matěje Josefa Sychry, Žďár nad Sázavou, Kraj Vysočina
- Městská knihovna Josefa Čižmáře, Vizovice, Zlínský kraj

Středočeský, Karlovarský, Olomoucký, Plzeňský kraj a Hlavní město Praha knihovnu do soutěže nenominovaly.

1. místo

Knihovna Matěje Josefa Sychry, Žďár nad Sázavou

Kraj Vysočina

Ing. Martina Sedláková, ředitelka knihovny

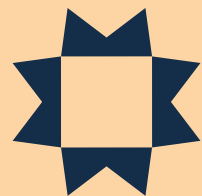
Evidenční číslo knihovny: 1191

Knihovna ve Žďáru nad Sázavou prošla výraznou rekonstrukcí. Architektonické řešení navrhl brněnský architekt Petr Baletka. Jeho návrh kladl důraz na moderní prostor s nápaditým designem a funkčností. Výsledkem je světlé, otevřené a inovativní prostředí s důrazem na pohodlí a přívětivou atmosféru. Citlivě a esteticky proměnné prostory oslovují návštěvníky, a jsou využívány dokonce i ke svatebním obřadům a vítání občánků. Zároveň byl vytvořen nový orientační systém a jednotný vizuální styl.

Široká nabídka služeb dotváří osobní a vstřícný přístup pracovníků knihovny, ať už jde o podporu vzdělávání, kultury i komunitní propojení pro všechny věkové skupiny. K dispozici je čítárna, studovna i kulturní laboratoř, sál nebo ateliér, místo pro klubové a komunitní aktivity a také prostory v Čechově domě, kde se nachází Zašívárna pro děti. Seniorům jsou nabízeny služby SeniorPointu, kde mohou najít radu i pomoc v každodenních situacích.

Snad největší silou knihovny je tým; knihovna je vidět, slyšet, je otevřená všem, spolupracuje s mnoha organizacemi a podporuje gramotnost ve všech jejích podobách. V rámci výkonu regionálních funkcí pomáhá 106 knihovnám v regionu.

2. místo

Městská knihovna Josefa Čižmáře, Vizovice

Zlínský kraj

Ing. Hana Pekárková, vedoucí knihovny

Evidenční číslo knihovny: 1170

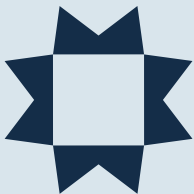
Vizovická knihovna je živým a otevřeným kulturním a vzdělávacím centrem, které prošlo během posledních tří let výraznou proměnou. V roce 2023 město Vizovice představilo svou novou jednotnou vizuální identitu. V souladu s ní získalo vlastní grafické prvky také Kulturní centrum Vizovice a jeho součást – knihovna.

Knihovna ve Vizovicích se aktivně zapojuje do komunitního života města. Spolupracuje se školami v místě, s obecně prospěšnou společností MAS Vizovicko a Slušovicko i s ostatními místními organizacemi. V knihovně probíhají výstavy i Virtuální univerzita třetího věku. Malým čtenářům jsou nabízeny mnohé akce jako Bookstart, Lovci perel a projekt Rosteme s knihou.

Knihovna je plně bezbariérová, pro své aktivity využívá i venkovní prostory. Čtenáři i návštěvníci knihovny mohou využít relaxační zónu a přístup k dennímu tisku prostřednictvím online verzí.

Za vším stojí malý, ale tvůrčí tým s touhou a chutí hledat inovativní cesty, zkoušet nové, učit se a jít s dobou. Silnou stránkou knihovny je zapojení do místního života, nabídka akcí pro všechny generace a v neposlední řadě i péče o knihovny v regionu.

3. místo

Městská knihovna Bílovec

Moravskoslezský kraj

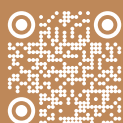
Jana Klazarová, vedoucí knihovny

Evidenční číslo knihovny: 2763

Knihovna v Bílovci má sídlo na náměstí, v bývalé budově základní školy, která byla v roce 2017 zrekonstruována. Díky tomu má knihovna a její uživatelé k dispozici velkolepé prostory, ve kterých nabízí mnohé, i netradiční aktivity. Akce ve spolupráci s knihkupectvím MonAmi, kavárnou Coolna a v neposlední řadě s organizacemi ve městě a okolí přináší návštěvníkům knihovny řadu zážitků – ať už jde o autorská čtení, Férovou snídani a další. Knihovna se zapojuje do mnoha celostátních akcí, ke kterým přidává jedinečnou osobitost. Netradiční jsou i další aktivity – akce Půjč si svou knihovnici, letní programy pro děti i festival Coolturní léto, který na téměř padesát akcí přitáhl více než 2 500 návštěvníků.

Knihovna se zapojuje nejen do celostátních akcí, ale zaměřuje se také na komunitní a udržitelné aktivity – swapy oblečení a květín; akce Adoptuj hrnek, talíř nebo misku a předvánoční Polévka štěstí přitahují do knihovny i nečtenáře. Spolupráce s knihovníckým uskupením Slezská čtyřka dává knihovně možnost realizovat mnohé nápady, např. šňůry besed a přednášek.

Knihovna je součástí Kulturního centra spolu s muzeem, informačním centrem a kulturním domem, se kterými úzce spolupracuje a sdílí jednotný vizuální styl.

Zvláštní ocenění

Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích

Ústecký kraj

Mgr. Ing. Martina Vondráková

Evidenční číslo knihovny: 2190

Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích je moderní kulturní a vzdělávací instituce. Aktivně naslouchá komunitě, věnuje se všem bez rozdílu; 15 zaměstnanců kromě klasické práce pořádá dopolední kluby, cvičení, kurzy tvůrčího psaní, divadlo pro děti i celoměstské akce.

Velkou radost přináší systematická a pestrá práce s dětmi a mládeží prostřednictvím široké nabídky besed pro školy mateřské, základní i střední. Knihovna využívá moderní pomůcky, jako jsou ozoboty a bee-boty, kromě toho však nezapomíná rozvíjet dětskou představivost prostřednictvím klasického vyprávění příběhů, které ožívají při mnoha akcích v knihovně. Podporuje literární tvořivost, například v soutěži Máchovou stopou. Pro milovníky knih a literatury pořádá knižní festivaly Záložka a Města čtou. Aktivně bojuje proti digitální a mezigenerační propasti – pořádá kurzy pro seniory a propojuje generace, v prostorách knihovny se konají také výtvarné výstavy.

Velmi silnou stránkou knihovny je výkon regionálních funkcí – metodicky spolupracuje se 75 místními knihovnami a sedmi městskými knihovnami, pro které zajišťuje i netradiční dokumenty – deskové hry, ALBI tužky a boxy pro inovativní vzdělávání, Montessori hračky, divadlo Kamishibai i lekotéku. Vydává metodické listy k podpoře čtenářství a na akce pořádané knihovnami v regionu zapůjčuje i techniku pro pořádání venkovních akcí.

Knihovna klade velký důraz na kvalitní vizuální prezentaci, k čemuž využívá jednotný grafický manuál navazující na vizuální styl města. To vše by nebylo možné bez aktivního a vstřícného týmu, díky němuž je knihovna nejen centrem kultury, ale i místem setkávání, podpory a inspirace.

III

Soutěž MARK

Cenu MARK (Mladá/mladý, moudrá/moudrý; aktivní, atraktivní; rozkvétající, rozumná/rozumný; knihovnice/knihovník) uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky od roku 2010. Cílem je podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků/pracovnic knihoven, pedagogů a studentů/studentek oboru a ohodnotit jejich konkrétní mimořádný přínos oboru v daném roce.

Novinkou je rozšíření soutěže o krajskou úroveň. Ocenění se uděluje fyzické osobě za originální, inovativní knihovnicko-informační projekt, počín, stavbu, publikaci či jinou aktivitu s přínosem pro rozvoj knihovnických a informačních služeb. Podmínkou pro udělení ceny je trvalý pobyt na území ČR a dosažení věku maximálně 35 let. Vyhodnocení nominací probíhá ve spolupráci regionálních výborů SKIP, krajských a pověřených knihoven a mezi hodnotící kritéria patří originalita, inovativnost, tvůrčí přístup k řešení, míra užitečnosti pro cílovou skupinu, případně přínos pro širší odbornou komunitu či obor jako celek.

Záštitu nad soutěží převzalo Sdružení místních samospráv.

Cena MARK v číslech

Od roku 2010 do roku 2025 bylo uděleno 16 celostátních ocenění.

Členové hodnotící komise v roce 2025

Mgr. et Mgr. Monika Kratochvílová

Moravská zemská knihovna
v Brně

Mgr. Petra Buráňová
Knihovna města Ostravy

Bc. Michal Jokeš
Městská knihovna v Praze

Mgr. Michaela Mrázová
Národní knihovna ČR

Ing. Libuše Nivnická
Knihovna Jiřího Mahena v Brně

PhDr. Dana Petrýdesová
Krajská vědecká knihovna
v Liberci

Mgr. Marika Zadembská
Knihovna Třinec

Vítězové v krajích

- Anna Hlušíčková, DiS., Hlavní město Praha
- Mgr. Petra Buzková Tůmová, Jihočeský kraj
- Bc. Vendula Foldynová, DiS., Jihomoravský kraj
- Petra Šnejdarová, DiS., Karlovarský kraj
- Mgr. Petr Ligocký, Moravskoslezský kraj
- Mgr. Michala Stejskalová, Kraj Vysočina
- Mgr. Jana Pozlerová, Královéhradecký kraj
- Mgr. Jan Hnělička, Liberecký kraj
- Bc. Viktorie Machalová, Olomoucký kraj
- Radek Hasák, Středočeský kraj
- Lucie Čevelová, Zlínský kraj

Pardubický, Plzeňský a Ústecký kraj do soutěže MARK nominaci nezaslaly.

Celostátní vítěz

Lucie Čevelová

Knihovna Kroměřížska

Lucie Čevelová pracuje v Knihovně Kroměřížska v oddělení pro děti a mládež. Za množství aktivit s dopadem na místní komunitu jí bylo uděleno ocenění MARK Zlínského kraje 2025. Dle nominace zaslané ředitelkou PhDr. Šárkou Kašpárkovou „je výjimečnou kolegyní, která se výrazně zasloužila o propojení knihovny s komunitním životem v Kroměříži a nadále se podílí na jeho rozvoji především v kulturní, společenské a sociální oblasti“. Její nadšení a kreativní založení stály u zrodu akce Mini Design market, prezentující autentickou tvorbu lokálních tvůrců, nebo Mezinárodního filmového festivalu o lidských právech s propojením na knihovnu. Lucie Čevelová ráda otevírá společenská témata jako lidská práva, ekologie či fair trade a dává jim prostor v kulturním dění města.

Inspiruje svou odvahou a otevřeností. Je nejen organizátorsky schopná, ale i mimořádně tvořivá, zejména při práci s dětmi a mládeží. Pro teenagery založila čtenářský klub zaměřený na japonskou mangu, ve kterém připravují první ročník festivalu Mangacon. Je také aktivní členkou spolku KultiK (Kultivovaná Kroměříž), který se zaměřuje na pořádání koncertů, festivalů, výstav, besed a udržitelnost. Lucie Čevelová svou prací a všemi rozmanitými aktivitami dokazuje, jak velký dopad může mít knihovník na komunitu a jak velkou inspirací může být pro své okolí.

IV

Cena českých knihovníků

Cena českých knihovníků je udělována od roku 2001 výkonným výborem Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). Uděluje se za dlouholetou významnou činnost podporující české knihovnictví, jako je vědeckovýzkumná práce, účast na výuce knihovnictví, řízení, modernizace a výstavba knihoven nebo působení v různých knihovnických a informačních organizacích.

Cena českých knihovníků v číslech

Od roku 2004 do roku 2025 bylo uděleno 67 ocenění, přičemž 8 cen bylo uděleno in memoriam.

Členové hodnotící komise v roce 2025

PhDr. Zuzana Hájková

Jihočeská vědecká knihovna
v Českých Budějovicích

Mgr. Zlata Houšková

**Mgr. et Mgr. Monika
Kratochvílová**

Moravská zemská knihovna
v Brně

Mgr. Michaela Mrázová
Národní knihovna ČR

Ing. Libuše Nivnická
Knihovna Jiřího Mahena v Brně

Ing. Daniela Divínová

Masarykova veřejná knihovna ve Vsetíně

Do Masarykovy veřejné knihovny (MVK) ve Vsetíně nastoupila Daniela Divínová v roce 2005, zprvu jako hlavní ekonomka, mezi léty 2015 a 2019 zastávala také pozici zástupkyně ředitelky MVK Vsetín a v roce 2019 se stala ředitelkou knihovny. Z pozice vedení knihovny se soustředí mimo jiné na autentický leadership, partnerství v místě, zpřístupňování a ochranu regionálního kulturního dědictví, komunitní přesah knihovny, redesign služeb a aktivní advokacii knihoven.

Pod jejím vedením získala knihovna v roce 2020 prvenství v celorepublikové soutěži Městská knihovna roku, a v letech 2023 i 2024 také ocenění Nadace Open Society Fund Praha – BIBLIOTHECA INSPIRANS, udělené v roce 2023 za inspirativní komunitní roli MVK Vsetín a v roce 2024 za inspirativní leadership ve smyslu pozitivního wellbeingu pracovníků vsetínské knihovny.

Mgr. Roman Giebisch, Ph.D.

Národní knihovna ČR

Roman Giebisch nastoupil v roce 1995 do Vědecké knihovny v Olomouci, kde působil v oddělení správy a ochrany knihovního fondu, v letech 2004–2008 pracoval v oddělení regionálních služeb Olomouckého kraje. V roce 2009 přešel do Národní knihovny České republiky a v letech 2013–2025 působil jako vedoucí oddělení vzdělávání Knihovnického institutu NK ČR. Jeho publikační a přednášková činnost je velmi bohatá, věnuje se také výuce a vzdělávání knihovníků a přednáší v rekvalifikačních kurzech. Od roku 2001 je aktivním členem organizace SKIP ČR. Nejprve pracoval jako tajemník regionálního výboru SKIP ČR Moravskoslezského a Olomouckého kraje, poté v letech 2009–2013 ve funkci tajemníka výkonného výboru SKIP ČR, v letech 2013–2025 byl předsedou této největší české knihovnické profesní organizace. V rámci SKIP se dlouhodobě věnuje fundraisingu a spolupráci s partnery z komerční sféry.

PhDr. Linda Jansová, Ph.D.

Národní knihovna ČR

Linda Jansová zahájila svou profesní dráhu ve Státní technické knihovně v Praze (dnes Národní technická knihovna), ze které přešla přes Knihovnu Akademie věd České republiky a Ústřední knihovnu VŠCHT do Knihovnického institutu NK ČR. Od roku 2012 se podílela na řešení projektů zaměřených na implementaci a rozvoj svobodného knihovního softwaru Evergreen, v roce 2017 se zapojila do řešení projektu Analytická bibliografie: koncepce národního systému a v dalším roce pilotního projektu Zpřístupnění TDKIV v podobě propojených dat. Připravila vzdělávací web Studijní pomůcky pro knihovníky. V letech 2024–2025 se podílela na řešení výzkumného záměru Propojená otevřená data.

Od roku 2003 je členkou Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR, je členkou České informační společnosti, z. s. Od roku 2008 je členkou komunity svobodného knihovního softwaru Evergreen. V roce 2017 spoluzaložila spolek Osvobozená knihovna, z. s., a stále v něm působí jako místopředsedkyně. Od roku 2019 je členkou spolku Wikimedia Česká republika.

Mgr. Gabriela Jarkulišová

Knihovna Kutná Hora

Gabriela Jarkulišová po absolvování odborného knihovnického vzdělání nastoupila do Okresní knihovny Kutná Hora (dnes Knihovna Kutná Hora) nejprve na pozici zástupkyně ředitelky, od roku 1996 na pozici ředitelky.

Předmětem jejího zájmu je veřejné knihovnictví v knihovnách okresních a menších, výkon regionálních funkcí knihoven, vzdělávání knihovníků, komunitní a vzdělávací aktivity knihoven. Je dlouholetou členkou SKIP (od roku 1996), v roce 2010 se stala předsedkyní Sekce veřejných knihoven. Je také členkou Ústřední knihovnické rady. Při práci využívá své vyjednávací a diplomatické schopnosti, které jsou klíčové pro fungování knihovny a její další rozvoj.

Mgr. Tereza Lišková

Nadace OSF

Tereza Lišková působí od roku 2020 v Nadaci OSF jako programová koordinátorka pro oblast demokracie a občanské společnosti, soustavně se věnuje spolupráci s veřejnými knihovnami v České republice. Je iniciátorkou vzniku programu Nadace OSF Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím a spoluautorkou ocenění Bibliotheca inspirans, které zviditelňuje inspirativní knihovnické projekty v mediální gramotnosti, komunitní práci a podpoře zaměstnanců. Do knihovnického světa vnáší nové perspektivy a respektované partnery. Věří knihovnám, rozumí jejich výzvám a systematicky hledá možnosti podpory jejich růstu. Její činnost pomáhá mnoha knihovnám stát se důležitým uzlem společenského dění – nejen kulturním, ale i demokratickým.

Iniciativa Terezy Liškové v Nadaci OSF přináší knihovnám financování, vzdělávání a expertní podporu. Díky její advokaci získaly knihovny výraznou medializaci a popularizaci mezi zřizovateli, médii i širokou veřejností. Pomohla etablovat knihovny jako důležité partnery ve vzdělávacích a komunitních programech, vytvářet prostor pro spolupráci knihoven s neziskovými organizacemi, školami a obcemi.

Mgr. Iveta Novotná

Iveta Novotná začala svou profesní činnost v knihovně v Hrochově Týnci a ihned zaujala svými nápaditými projekty a akcemi. V roce 2005 přešla do Městské knihovny v Chrudimi a pracovala zde jako vedoucí oddělení pro děti, kde zůstala až do svého předčasného odchodu v roce 2024.

Ve své práci se inspirovala i v zahraničí – pro české prostředí připravila OKnA (O knihovnických aktivitách). Propojovala pracovníky českých i slovenských dětských odděleních, po několik let organizovala Loutkářskou dílnu u příležitosti Loutkářské Chrudimi. Mezigenerační propojování ji přivedlo k práci se seniory a díky její iniciativě vznikla ve SKIP Sekce 60+.

Cena českých knihovníků jí byla udělena in memoriam.

Mgr. Alena Petruželková

Alena Petruželková je významnou odbornicí v oblasti knižní kultury. V průběhu uplynulých desetiletí realizovala rozsáhlé odborné činnosti v Památníku národního písemnictví, v Knihovnické komisi Asociace muzeí a galerií (AMG) ČR i v dalších institucích. Její přínos pro rozvoj knižní kultury a knihoven muzeí a galerií je patrný na všech místech jejího působení. Nejenže ukotvuje zmíněné instituce v oboru a čase a obohacuje obor vydanými publikacemi a přednesenými příspěvky, ale svými vizemi je posouvá do podoby funkčních celků odpovídajících dvacátým létům třetího tisíciletí. Koncem minulého roku se rozhodla zaměřit výhradně na kurátorskou péči o sbírky v Památníku národního písemnictví – Muzeu literatury a v Knihovnické komisi AMG nadále působí v poradní roli.

RNDr. Lenka Prucková

Lenka Prucková je od roku 2000 ředitelkou Knihovny města Olomouce. Za jejího působení prošla knihovna výraznými proměnami v oblasti služeb i designu. Ve spolupráci s architektem se podařilo proměnit interiér knihovny v moderní a příjemný prostor, který láká k návštěvě, ke studiu i trávení volného času.

Lenka Prucková sleduje moderní trendy v knihovnictví a často je zavádí do praxe v provozu knihovny. Díky ní poskytuje knihovna obyvatelům města široké spektrum knihovnických a informačních služeb, využívá nové technologie a nabízí pestrou paletu kulturních a vzdělávacích aktivit. Naprostou samozřejmostí je účast v celorepublikových knihovnických projektech. Dlouhodobě se věnuje malým obecním knihovnám, komunikuje se starosty obcí; to vše se promítá i v jejím působení v komisi Vesnice roku i Knihovna roku. Významné je její zapojení v IFLA, kde zastupuje české knihovnictví v sekci veřejných knihoven.

Mgr. Ilona Salajková

Městská knihovna Mikulov

Ilona Salajková se po svých pedagogických začátcích stala v roce 2012 ředitelkou Městské knihovny Mikulov. Ta působí jako komunitní centrum města, spolupracuje s ostatními institucemi a její činnost je zaměřena na všechny věkové kategorie včetně handicapovaných. Ilona Salajková připravuje interaktivní programy pro děti jak v knihovně, tak pro veřejný sektor, je autorkou projektu Kniha do vlaku a mnoha dalších. Neustále hledá nové způsoby, jak knihovnu přiblížit širší veřejnosti, a to jak v oblasti kulturních akcí, tak v rámci výtvarných, literárních či vzdělávacích projektů. Jedním z největších přínosů Ilony Salajkové je její mimořádná činnost v oblasti propagace a rozvoje divadla Kamishibai. Je pravidelně zvána na semináře, besedy a konference po celé ČR, kde sdílí zkušenosti a praktické dovednosti, jak tuto unikátní formu divadla využít ve vzdělávacím procesu.

V

Medaile Zdeňka Václava Tobolky

Sdružení knihoven České republiky od roku 2000 každoročně uděluje Medaili Zdeňka Václava Tobolky osobnostem, jejichž práce významně přispívá k rozvoji českého knihovnictví. Cílem ocenění je vyzdvihnout jednotlivce, kteří svými aktivitami podporují profesní komunitu a rozvoj knihovnické praxe. Ocenění může získat také instituce, která svou jedinečnou a významnou činností a aktivitami zviditelňuje knihovnictví.

Medaile se uděluje ve dvou kategoriích: za významný přínos k rozvoji českého knihovnictví a za celoživotní práci v českém knihovnictví.

Ocenění je pojmenováno po Zdeňku Václavu Tobolkovi (1874–1951), kterého zná odborná veřejnost jako legendárního „otce zakladatele“ moderního českého knihovnictví. Návrh medaile zhotovil medailér Michal Vitanovský.

Medaile Z. V. Tobolky v číslech

Od roku 2000 do roku 2025 bylo uděleno 159 medailí a jedno speciální ocenění.

Členové hodnotící komise v roce 2025

Mgr. Martina Wolna
Knihovna Třinec

Ing. Jan Kaňka
Krajská knihovna Františka
Bartoše ve Zlíně

Ing. Radomíra Kodetová
Krajská knihovna v Pardubicích

Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.
Moravská zemská knihovna
v Brně

PhDr. Dana Petrýdesová
Krajská vědecká knihovna
v Liberci

RNDr. Tomáš Řehák, Ph.D.
Městská knihovna v Praze

Kategorie

Významný přínos k rozvoji českého knihovnictví

Lenka Hanzlíková

Městská knihovna v Praze

Lenka Hanzlíková byla oceněna za systematickou a odbornou práci v oblasti komunikace knihoven, digitální gramotnosti a veřejného obrazu knihovnické profese. Její činnost výrazně posiluje prestiž knihoven jako institucí schopných měnit společnost. Její aktivity přispívají k posílení důvěry veřejnosti v knihovny a ke zviditelnění jejich role ve společnosti.

Lenka Hanzlíková vede Oddělení komunikace Městské knihovny v Praze a působí jako tisková mluvčí. Dlouhodobě kultivuje komunikaci mezi knihovnami a veřejností. Zasazuje se o profesionální PR, srozumitelnou prezentaci služeb a rozvoj komunikace jako důležité oblasti knihovnické profese. Její práce kombinuje hluboké porozumění knihovnické profesi s dovednostmi profesionální komunikace.

Mgr. Michal Denár

Městská knihovna Česká Třebová

Michal Denár výrazně přispívá k systematickému zavádění inovací a moderních řešení v knihovnách, včetně implementace BankID a svobodného softwaru. Aktivně se podílí na expertních projektech CENTRAL a Koha, vytváří databáze a nástroje, které zlepšují každodenní provoz knihoven. Jeho práce podporuje standardizaci a efektivitu knihovnických procesů. Přístup Michala Denára umožňuje knihovnám efektivněji využívat digitální nástroje a poskytovat kvalitní služby široké veřejnosti.

Michal Denár získal ocenění za neutuchající a nezištnou aktivitu při propojování knihoven, zjednodušování procesů, vymýšlení chytrých řešení přínosných pro všechny a evangelizaci svobodných softwarů a propojených dat.

Mgr. Eva Staněk

Evě Staněk bylo uděleno ocenění za vedení Městské knihovny Tábor, kde zavedla moderní služby a transformační projekty. Podporovala spolupráci se zaměstnanci i veřejností, integrovala knihovnu do komunitního a vzdělávacího prostředí a přispívala k dlouhodobému rozvoji služeb knihovny. Její práce je příkladem vizionářského a lidsky vstřícného vedení knihovny, která se její zásluhou proměnila v moderní komunitní a vzdělávací centrum, místo setkávání, kreativity a spolupráce s komunitou i odbornou veřejností.

Pod jejím vedením se Městská knihovna Tábor transformovala v multifunkční prostor s inovativními službami, jako jsou makerspace, textilně-papírová dílna či audio lab. Velký důraz kladla na literaturu a čtenářství jako pevný základ knihovnické práce. Stála u zrodu projektu Spisovatelé do knihoven a propojila knihovny s nakladatelským světem zapojením knihovnických témat do festivalu Tabook.

Kategorie

Celoživotní práce v českém knihovnictví

PhDr. Jaroslav Císař

Jaroslav Císař vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy a po sametové revoluci působil na Ministerstvu kultury ČR jako ředitel knižního odboru a poté jako tajemník ve Svazu českých knihkupců a nakladatelů. Pracoval jako šéfredaktor časopisů Grand Biblio a knižní přílohy Literárních novin Biblio. Do světa knihoven vstoupil výrazně v roce 2007 coby šéfredaktor časopisu Grand Biblio. Zásadní byla jeho práce šéfredaktora celostátního odborného knihovnického časopisu Čtenář. Svou prací výrazně profiloval podobu klíčových témat českého knihovnictví a zasloužil se o jeho rozvoj, přičemž jako redaktor spojoval knihovnickou obec. Jaroslav Císař je důkazem, že celoživotní práce pro knihovny může být inspirativní a otevřená světu.

Soustavně se věnuje publicistice, především v oblasti hudby. Jeho všestrannost dokazuje i rozhlasová tvorba – připravuje a moderuje v Radiu Beat vlastní pořad Krásné nálezy. Jako člen Klubu autorů literatury faktu a Klubu pražských spisovatelů má na kontě již řadu publikací.

Speciální ocenění

Vedle Medailí Zdeňka Václava Tobolky bylo letos uděleno i speciální ocenění, které poukazuje na mimořádnou podporu knihoven jako pilířů občanské společnosti.

Tereza Lišková

Tereza Lišková obdržela speciální ocenění za dlouhodobou podporu knihoven jako otevřených a demokratických institucí. Od roku 2020 působí v Nadaci OSF jako programová koordinátorka pro oblast demokracie a občanské společnosti a věnuje se spolupráci s veřejnými knihovnami. Iniciovala program Knihovny jako průvodkyně 21. stoletím a spoluvytvořila ocenění Bibliotheca inspirans, které zviditelňuje inspirativní projekty v mediální gramotnosti, komunitní práci či podpoře zaměstnanců. Díky její práci získaly knihovny financování, vzdělávání i výraznou medializaci, staly se respektovanými partnery obcí, škol i neziskových organizací. Přináší knihovnám nové perspektivy, hledá cesty k jejich růstu a pomáhá jim stát se významným uzlem kulturního i občanského života.

Držitelé ocenění

Knihovna roku, kategorie

Základní knihovna

2000

- Místní knihovna Brodek u Přerova, Olomoucký kraj

2001

- Obecní knihovna Horní Lideč, Zlínský kraj

2002

- Místní lidová knihovna Sepekov, Jihočeský kraj

2003

- Obecní knihovna v Jindřichovicích pod Smrkem, Liberecký kraj
- Místní knihovna ve Valašské Bystřici, Zlínský kraj
- Místní knihovna v Horní Stropnici, Jihočeský kraj

2004

- Místní lidová knihovna v Kostomlatech pod Milešovkou, Ústecký kraj
- Místní knihovna v Babicích, Zlínský kraj
- Obecní knihovna v Mydlovarech, Jihočeský kraj

2005

- Místní lidová knihovna Havlíčkova Borová, Kraj Vysočina
- Místní lidová knihovna Božetice, Jihočeský kraj
- Místní knihovna ve Strážově, Plzeňský kraj

2006

- Obecní knihovna Býšť, Pardubický kraj
- Místní knihovna v Myslibořicích, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Radslavice, Olomoucký kraj

2007

- Obecní knihovna Bory, Kraj Vysočina
- Místní knihovna Všechnovice, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna Vidče, Zlínský kraj

2008

- Obecní knihovna v Pavlovicích u Přerova, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna Mokrá-Horákov, Jihomoravský kraj
- Obecní knihovna v Praskačce, Královéhradecký kraj

2009

- Obecní knihovna Protivanov, Olomoucký kraj
- Městská knihovna Březová, Karlovarský kraj
- Infocentrum s knihovnou v Kolovratech, Hlavní město Praha

2010

- Obecní knihovna v Petrůvkách, Kraj Vysočina
- Vzorná lidová knihovna ve Velkých Popovicích, Středočeský kraj
- Obecní knihovna Poteč, Zlínský kraj

2011

- Místní veřejná knihovna Vavřinec-Veselice, Jihomoravský kraj
- Místní knihovna v Miletíně, Královéhradecký kraj
- Obecní knihovna Jaroměřice, Pardubický kraj

2012

- Obecní knihovna Ratíškovice, Jihomoravský kraj
- Místní knihovna Ostravice, Moravskoslezský kraj
- Obecní knihovna v Košťálově, Liberecký kraj

2013

- Knihovna dr. E. Bořického Milín, Středočeský kraj
- Místní knihovna Žabeň, Moravskoslezský kraj
- Místní knihovna v Měrunicích, Ústecký kraj

2014

- Obecní knihovna Horní Lideč, Zlínský kraj
- Obecní knihovna ve Vikýřovicích, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna v Lomnici, Karlovarský kraj

2015

- Městská knihovna Hroznětín, Karlovarský kraj
- Místní knihovna Vrdy, Středočeský kraj
- Obecní knihovna v Kuníně, Moravskoslezský kraj

2016

- Obecní knihovna v Rapotíně, Olomoucký kraj
- Místní knihovna Boršov nad Vltavou, Jihočeský kraj
- Obecní knihovna Batňovice, Královéhradecký kraj

2017

- Knihovna městyse Křtiny, Jihomoravský kraj
- Městská knihovna Zruč nad Sázavou, Středočeský kraj
- Obecní knihovna Velká Hleďsebe, Karlovarský kraj

2018

- Místní knihovna P. Křížkovského Holasovice, Moravskoslezský kraj
- Místní knihovna Černotín, Olomoucký kraj
- Obecní knihovna Horní Ves, Kraj Vysočina

2019

- Místní knihovna Větrný Jeníkov, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Lomnice, Karlovarský kraj
- Místní knihovna ve Svijanech, Liberecký kraj

2020

- Knihovna Halenkov, Zlínský kraj
- Obecní knihovna Jaroměřice, Pardubický kraj
- Místní lidová knihovna v Kostomlatech pod Milešovkou, Ústecký kraj

2021

- Obecní knihovna ve Statenicích, Středočeský kraj
- Místní knihovna v Číměři, Kraj Vysočina
- Veřejná knihovna Slivenec, Hlavní město Praha

2022

- Místní veřejná knihovna v Praze-Dolních Chabrech, Hlavní město Praha
- Knihovna Smrčná, Kraj Vysočina
- Knihovna městyse Choltice, Pardubický kraj

2023

- Místní knihovna obce Halenkovice, Zlínský kraj
- Místní lidová knihovna Sněžné, Kraj Vysočina
- Obecní knihovna Dolní Břežany, Středočeský kraj

2024

- Místní knihovna v Hodicích, Kraj Vysočina
- Místní knihovna Ořechov, Zlínský kraj
- Místní knihovna v Bohdíkově, Olomoucký kraj

2025

- Obecní knihovna Mokrá, Jihomoravský kraj
- Obecní knihovna ve Vrbátkách, Olomoucký kraj
- Místní knihovna Senožaty, Kraj Vysočina

Knihovna roku, kategorie

Významný počin v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb

2003

- Mgr. Milena Kodýmová, ředitelka Městské knihovny v Jindřichově Hradci, Jihočeský kraj
- Vydání e-knihy Kohoutí kříž, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Jihočeský kraj

2004

- PhDr. Vojtěch Balík, ředitel Národní knihovny ČR, Hlavní město Praha
- Poprvé do školy – poprvé do knihovny, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj

2005

- Centrum celoživotního učení..., Knihovna Kroměřížska, Zlínský kraj
- Projekt vybudování společenského centra pro děti, Knihovna Dr. Emanuela Bořického, Milín, Středočeský kraj

2006

- Zpřístupnění nových informačních zdrojů pro paliativní péči, Knihovna hospicového občanského sdružení Cesta domů, Hlavní město Praha
- Nová budova krajské knihovny, Krajská knihovna Karlovy Vary, Karlovarský kraj

2007

- Projekt Šablona webu pro malé knihovny, Knihovna města Hradce Králové, Královéhradecký kraj
- Romaňi Kereka, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj

2008

- Hlavní cena nebyla udělena
- Realizace projektů k podpoře čtenářství s využíváním mezinárodní spolupráce knihoven na Slovensku, v Polsku a Maďarsku, Městská knihovna Český Těšín, Moravskoslezský kraj

2009

- Knihy Karla Čapka on-line, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- Komunitní centrum volného času „Lukáš“, Městská knihovna Sedlčany, Středočeský kraj

2010

- Projekt výstavby Národní technické knihovny, Ing. Martin Svoboda, ředitel Národní technické knihovny, Hlavní město Praha
- Uživatelsky velmi ceněná široká škála kulturně-vzdělávacích aktivit, Městská knihovna Vamberk, Královéhradecký kraj

2011

- Mollova sbírka map, Moravská zemská knihovna v Brně, Jihomoravský kraj
- Přestavba ústřední knihovny, Regionální knihovna Karviná, Moravskoslezský kraj

2012

- Práce s uživateli s handicapem, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj
- Implementace mezinárodních standardů a digitalizace dokumentů, PhDr. Bohdana Stoklasová, Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha

2013

- Modernizace prostor a tvořivý přístup k rozvoji komunitní knihovny, Městská knihovna Litvínov, Ústecký kraj
- Sloučení fakultních knihoven do efektivního celku v moderně koncipované budově knihovny, Vědecká knihovna Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Ústecký kraj

2014

- Zavedení výpůjček e-knih, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Jihočeský kraj
- Lekotéka – hračky a pomůcky, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj

2015

- Podpora čtenářství formou kritického myšlení, Městská knihovna Třinec, Moravskoslezský kraj
- Kniha do vlaku, Městská knihovna Mikulov, Jihomoravský kraj

2016

- Průkopnické prosazení biblioterapie, Knihovna Kroměřížska, Zlínský kraj
- Obálky knih, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Moravská zemská knihovna v Brně

2017

- Děti čtou nevidomým dětem, Krajská vědecká knihovna v Liberci, Liberecký kraj
- Spolupráce knihovny a školy rozvíjející čtenářskou gramotnost, Městská knihovna Sedlčany, Středočeský kraj

2018

- Implementace Bookstart, Mgr. Roman Giebisch, Ph.D., Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- Vedení klubové činnosti jako významného sociálního a socializačního prvku napříč všemi generacemi, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj

2019

- Poradenské a edukační centrum, Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, Ústecký kraj
- Publikace Dějiny veřejných lidových knihoven, doc. PhDr. Jaromír Kubíček, CSc., Jihomoravský kraj

2020

- Projekt CENTRAL, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- Půda – moderní učebna, Městská knihovna Polička, Pardubický kraj

2021

- Knihovna na Křižovatce, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj
- Digitální knihovny v době pandemie COVID-19, Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha

2022

- Publikace Jak řídit knihovnu, Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- Ta Božena, Městská knihovna Litomyšl, Pardubický kraj

2023

- Kiosek – 1. samoobslužná pobočka v síti Městské knihovny v Praze, Hlavní město Praha
- Knihovna v Křišťálovém údolí, Krajská vědecká knihovna v Liberci, Liberecký kraj

2024

- Realizace odvážného a inovativního konceptu samoobslužné komunitní knihovny s atraktivním programem, moderními technologiemi, sociální kavárnou a zahradou, Městská knihovna Chodov, Karlovarský kraj
- Mezinárodní odborná konference Bohumil Hrabal neidylický. Přehlížené a ukryté aspekty jeho díla ke 110. výročí spisovatelova narození, Městská knihovna Nymburk, Středočeský kraj

2025

- Ing. Aleš Brožek a kol., Za mimořádnou aktivitu na rozvoji Slovníku českých knihovníků
- Koncepční proměna odborného časopisu Čtenář, Středočeská vědecká knihovna v Kladně, Středočeský kraj

Držitelé ocenění Městská knihovna roku

- **2010** Knihovna města Ostravy
- **2011** Městská knihovna Louny
- **2012** Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana
- **2013** Knihovna města Hradce Králové
- **2014** Masarykova veřejná knihovna Vsetín
- **2015** Knihovna města Olomouce
- **2016** Městská knihovna Sedlčany
- **2017** Městská knihovna Slavičín
- **2018** Regionální knihovna Karviná
- **2019** Městská knihovna Písek
- **2020** Masarykova veřejná knihovna Vsetín
- **2021** Městská knihovna Semily
- **2022** Městská knihovna Frýdek-Místek
- **2023** Knihovna Kutná Hora
- **2024** Městská knihovna T. G. Masaryka Šumperk
- **2025** Knihovna Matěje Josefa Sychry Žďár nad Sázavou, Kraj Vysočina

Držitelé ocenění MARK

- **2010** PhDr. Petr Škyřík, Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj
- **2011** Bc. Helena Selucká, Knihovna J. Mahena v Brně, Jihomoravský kraj
- **2012** Mgr. Blanka Vorlíčková, Ústav informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Praha, Hlavní město Praha
- **2013** PhDr. Ladislava Zbiejczuk Suchá, Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj
- **2014** Mgr. Dagmar Chytková, Katedra informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj
- **2015** Mgr. Eva Vojtíšková, Vysoké učení technické, Brno, Jihomoravský kraj
- **2016** Vojtěch Vojtíšek, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- **2017** PhDr. Linda Jansová, Ph.D., Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- **2018** Kateřina Nekolová, M.A., Národní knihovna ČR, Hlavní město Praha
- **2019** Bc. Hana Pietrová, Knihovna Třinec, Moravskoslezský kraj
- **2020** Mgr. Ondřej Hudeček, Ph.D., Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- **2021** Tomáš Pavelka, Zámecká knihovna Mořice, Olomoucký kraj
- **2022** Mgr. Michaela Mrázová, Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, Moravskoslezský kraj
- **2023** Mgr. Helena Dlouhá, Knihovna města Ostravy, Moravskoslezský kraj
- **2024** Bc. Michal Jokeš, Městská knihovna v Praze, Hlavní město Praha
- **2025** Lucie Čevelová, Knihovna Kroměřížska, Zlínský kraj

**Knihovna
roku 2025**

Knihovna roku 2025 a další knihovnická ocenění

Z dodaných materiálů zpracoval a uspořádal kolektiv autorů:

- Roman Giebisch
- Kateřina Hubertová
- Monika Kratochvílová
- Vít Richter
- Michaela Staňková
- Marie Šedá

Grafická úprava a sazba: Jan Chabr

Fotografie: Místní knihovna ve Vidči, Místní knihovna Senožaty, Městská knihovna Bílovec, Knihovna Karla Hynka Máchy, Zuzana Homolka Fedorová, Šárka Zástěrová, Petr Jaroň, Jaroslav Šafer a Pavel Němec.

Redakce: Oddělení nakladatelství a výstavnictví Národní knihovny ČR

Vydala Národní knihovna ČR
Mariánské náměstí 190, 110 00 Praha 1
vydavatelstvi@nkp.cz

1. vydání
Praha 2025

Tisk: powerprint, s.r.o.

Neprodejné

